



araba

Okondoko Bilkura

Jose Paulo Ulibarri euskaltzale sutsuaren jaiotzaren 200. urtea ospatzeko, Bilkura* Nagusi bat antolatu zuen abuztuaren 17an, Okondon,* Euskaltzaindiak.

Arabako herriska hontara («hizkuntzaz eta pentsaeraz erdaldundua», Endrikek esan zigunez) iritsi* ginenean, besta giroa somatzen zen bazterretan. Zerbait handia egin nahi izan zuen herriak. Han bildu ziren Euskaltzaindia, Arabako Diputazioa eta Okondoko Udaletxea.*

Bestakizunik ba zen han ugari: meza, Euskaltzaindiaren bilkura irekia, Ulibarriren oroitarriaren agerteraztea, dantzak, bazkaria, eta gero ere kantuak eta musika, bertsolariak eta trikitia...

Zalantzarik gabe, garrantzi nagusia Okondoko Gizarte Etxean egin zen Euskaltzaindiaren bilkura irekiak izan zuen. Antonio Arrue, Lino Akesolo, Nikolas Alzola, Endrike Knörr eta Federiko Barrenengo jaunak mintzatu zitzaizkigun, Jose Paulo Ulibarri Galindez oho-etuaren bizitza eta lanak aipatuz eta aupatuz.*

Gizon kontzientziatu bat

Ikusi ahal izan genuenez, gizon interesantea da Jose Paulo hauxe. Euskal kulturaren mundutxoan, historian zehar izan ditugun gizonetarik bizienetako bat iruditzen zait. Etxahun, Iparragirre, Iztueta eta horien artean sartzekoa, halegia.

Jose Paulo Ulibarri Galindez Arabako Okondon sortu zen, eta 9 urterekin joan zen Bizkaiko Abandora,* han bizitzera. Albaitari* eta ferratzaile* zen. 1797. urtean ezkondu zen. Kargu publikoak ere izan zituen, Abandoko Udaletxean bertan eta Gernikako batzarreetan. Foruzale amorratua zen, katoliko osoa. Abandon hil zen 1947. urtean.

Batez ere Ulibarrirengan harritzen gaituena zera da, halegia,* haren euskaltzaletasun erabakia. Garai hartan inork ez bazalako kontzientzia argia zuen hark hizkuntzaren egoeraz eta erremediatzeko sendabideez. Ulibarrirekin euskal gauzekiko kontzientzia berri bat jaiotzen dela esan zigun Akesolok.

Gizon moderno baten kontzientzia dirudi harenak. Euskara, salbatzekotan, leku eta maila guztietan sartu eta beti erabili behar zela ikusten zuen. Bost sendabide-edo nabari* zituen bereziki: euskararen prestigio soziala, eskola, aldizkariak, alfabetatzea, eta Euskal Akademia. Geroztikako euskaltzale zenbaitek horren* kontzientzia garbirik izan balu, hobeto geundeke gaur.

Euskaltzain laguntzaile berriak

Uste dudanez, egun ezin egokiagoa zen, euskaltzain berriak hautatzeko. Ulibarriren omenezko egun batetan Euskaltzaindira sartzeak ba duke* zentzu berezirik. Eta ez ttikienetakoa, nolabait haren jarraitzaile izatea dateke.*

Ulibarriren antzera, hizkuntzaren gizarte prestigioa eta izen ona zainduko duten euskaltzainak behar dira. Euskara ofizialki erabilia ikusi gura izan zuen Jose Paulok. Carlos erregeak ere zerbait euskaraz egin zezan nahi zuen. Bizkaiko Batzarreak euskararen alde, eta euskaraz, zerbait egin zezan lan egin zuen. Eta lortu ere bai, neurri batetan.

Ulibarriren atzetik, eskolaz arduratuko diren lagunkideak behar ditu Euskaltzaindiak. Harekin batera esango dutenak:

**Esaizu: zelan* da au,
zetara adi gara?
Euskera berba eginda,
eskolia erdera?**

Alfabetatzea ere pentsatu zuen hark. Euskaldun guztiak euskaraz mintzatzen ikusi nahi zituen. Gramatikak eta hiztegiak egiteari ere ekin zitzaion.

Periodikoetan, aldizkarietan ere pentsatu zuen. Hizkuntza jendearenganaino eraman behar zela eta, asmo horrekintxe egin zuen «Euskal Egeteja».



Ezkerretatik eskuinetara: Mendiguren, Torrealday, Zearreta

Oraindik gehiago. Euskal Akademia batetaz ere mintzo zaigu. Hala dio berak:

**Ogetalau gizon biar dira izentau
Gernikako batzarrian,
egiteko alegin au
euskeraren ganian.**

Sartu berri diren 18 laguntzaileak aukeratzera, Euskaltzaindiak Ulibarriren ikuspegiok kontutan ukan dituela pentsa daiteke. Aipaturiko alorrik gehienetan dabilzanak sartu dira oraingoan, hala nola, Alfabetatzekoak (Joanjo Zearreta, M. Goienetxe), Ikastola ingurukoak (J. M. Aranalde, Retolaza, E. Knörr, J. A. Letamendia, I. Laspiur, X. Mendiguren, P. Zabaleta...), Aldizkari lanetan-eta dabilzanak (J. M. Torrealday, M. Atxaga, X. Aranburu, J. M. Iriondo, Gexan Alfaro).

Aldizkari hau irakurri nahi baduzu, bete ezazu argi argi ondoko txartela eta bidal helbide hontara:

**ANAITASUNA - Pelota, 4-1.º
Apart. 495 - Bilbao-5.**

Izen-deiturak
Bizilekua
Herria
Probintzia Tel

Ikusten da, bada, hizkuntzaren linguistik arazoan baino hizkuntzaren izari* sozialean lan egiten dutenak gehiago aukeratu dituela Euskaltzaindiak, Eskolari, Alfabetatzeari, Kazetagitari bereziki garrantzia eman nahi izan zaiela, gustura esango nuke.

ANAITASUNA ondo barnean dago. Ekipoko hiru egin dira euskaltzain: Joan Mari Torrealdai, kazetaritzan dabilena; Xabier Mendiguren, Ikastoletan dabilena; eta Joanjo Zearreta, Alfabetatzean dabilena.

Liburuska bat

«Gordailu»-koek ekarria, pozik ikusi genuen **Jose Paulo Ulibarri** liburuska. Biziki polita da liburua, tipia eta fina, bi koloretan gustu handirekin moldatua. Daniel Ibargoitia arabarrak egina da. Ulibarriren bizitzaren eta lanaren laburpen egoki bat aurkituko du hor irakurleak.

Ikastolarako liburua da, Historia sailean «Gordailu»-k argitaratua. Gisa* hontako liburuxkak premiazko ditugu, presentapenaren eta gaiaren aldetik Irakurterrazak direlako.

Joan ALTZIBAR



bizkaia

Deustuko euskal ikastaroak

Bizkaiko Alfabetatze Batzordeak,* Deustuko Euskal Kultur Mintegiaren laguntzaz, hilabeteko bi ikastaro eratu ditu jesuiten Deustuko Unibertsitatean, bata uztailean* eta bestea agorrilean.* Aurtengoak, hirugarrenak izan dira, hau da, Batzordeak hirugarren aldiz antolatua.

Aurton,* hirurehun ta hamar ikasle etorri zaizkigu ikastaro hauek. Kopuru* garrantzitsua benetan, ihaz baino hiru aldiz gehiago etorri zaizkigu eta.

Ikasleen bizibideari begiratuz, honela bana daitezke: 99 ikasle, 55 lizentziatu, 39 maisu eta 54 bulegari.* Enparaduak* legegizon, langile, etxeokandrea, eta.*

Ikusten dugunez, 30 % maisu edo lizentziatu dira. Gino* hau

GALERIA DEL LIBRO

José Angel de Zaballa

Liburudenda
Euskal liburuak



EUSKAL LIBURU AZOKA

EUSKARAZ EGITEN DA

Ercilla, 35 - Tel. 43 83 99 - B I L B O - 1 1

kontutan hartzekoa da, beraiengan baitago euskal irakaskuntzaren etorkizuna.

Ikasleak hiru mailatan banatu ditugu. Hontaz gainera, laugarren maila berezi bat ere izan dugu, irakasle titulua lortu gura dutenentzat. Maila hontan, atera berria den «Alfabetatzen» metodoa erabili dugu.

Ikastaroan zehar, hitzaldiak eta kantaldiak ere izan ditugu. Honela, uztaileko ikastaroari hasera emateko, Erkiaga euskaltzainak eta gero Xabier Mendiguren euskaltzain laguntzaileak berba egin zigten. Amaiera, Joseba Etxebarria, Patxi Villamor eta Jon Bergetxe kantariak eman zioten.

Agorrilean, berriz, Xabier Kintana euskaltzain laguntzaileak euskara teknikoari buruz hitz egin zigun; azkenaldian, J. L. Lizundia Euskaltzaindiko idazkari ordezkoak eta J. Zearreta euskaltzain laguntzaileak Euskal Akademiak eta euskararen irakaskuntzaz. Bigarren ikastaro hau, Edu Iriondok eta Gontzal Mendibilek emandako kantu saio batez bukatu zen.

BIZKAIKO ALFABETATZE BATZORDEA



Udako III. Euskal Unibertsitatea

Abuztuaren 19tik 27ra ospatu da, hirugarren aldiz, Euskal Unibertsitatea. Udako Euskal Unibertsitatea (UEU), ez baitugu negukurik. Lehengo biak Donibane Lohitzunen ospatu ziren, Maurice Ravel ikastetxean. Aurtengoak Uztaritzeko Landagoyenen egin da. Lehen ere, etxe hori udako eskoletarako erabilia izan da.

Gero eta erakar* indar handiagoa du, antza,* Udako Euskal Unibertsitate honek. Orain hiru urtekora 100 bildu ziren. Ihaz, 120. Eta askoz gehiago aurten, 200dik gora.

Biltzen dena, gazte jendea da. Eta, dirudenez, gero eta gazteagoak datoz. Gaztetzen ari da Unibertsitatea. Urteak urtera, jendea asko berritzen da, gainera.

Gehien gehienak Bizkaitik; eta Gipuzkoatik etorri dira. Bizkaitik, uste genuen baino askoz gehiago, gainera. Lekeitiotik talde handi bat izan da. Unibertsitateetan eta Ikastoletan dabilen gazteria da batipat* horra biltzen dena. Alfabetatzeetik ere ba zegoen.

Era askotariko gaiak aztertu ziren, hala nola, Zientzia Zehatzak, Hizkuntza, Historia, Gizarte Zientziak, Pedagogia, Antzerkia...

Mintzaldi eta mintegiak, goiz eta arratsalde, nahastekaturik, ematen eta egiten ziren. Gauetan, gai deskantsagarriak izan ohi ziren: pelikula, kantaldi eta beste.

Numeroek zer dioten

Gaur egun, estatistikak gero eta garrantzi handiagoa hartzen ari dira gure gizarteon. Horregatik ezin gal genezakeen, besterik gabe, zenbait numero egiteko ukan dugun abagadunea.*

Uztaritzeko Euskal Unibertsitate hainbat lagun bildu ginen, eta, ene ustez, guztiz interesgarria da, hara joan diren pertsonak zernolakoak izan diren jakitea. Aurretiaz* ez genuen galdetegi* berezirik prestatu. Horregatik, estatistika labur hau, azken egunean eta arinka egina delarik, herren* geratu izan zaigu. Datorren urterako, galde zerranda egoki bat prestatzearen komenientzia ikusten dugu, eta horretan salatuko gara. Dena dela, hona hemen zenbait datu.

Guztiz berrehundik gora izan dira, aurtengo Udako Euskal Unibertsitateetik iragan direnak. Hontaz ez dugu numero zehatzik, zeren* batzu* egun bakar batzutarako etorriak izan baitira eta ez baitute beren izenik eman. Horregatik, jarraituki* bertan egon